

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2022-2023

13 SEPTEMBER 2022

BELEIDSVERKLARING 2022-2023

Beleidsverklaring 2022-2023

‘Brussel is wat we delen’, zo noemden we ons Bestuursakkoord in 2019. Die tijd lijkt een eeuwigheid achter ons te liggen, maar de kerngedachte staat nog als een huis: we zijn met elkaar verbonden. De Vlaamse Gemeenschapscommissie kan enkel een verschil maken door samen te werken. Met Brusselaars, met alle mogelijke bezoekers van de stad, met georganiseerde burgers en met andere overheden.

Dat gebeurt de laatste jaren in zwaar weer.

Het lijkt wel permanent crisis.

De coronapandemie heeft enorm veel gevraagd van alle Brusselaars. De oorlog in Oekraïne, de energiecrisis en de torenhoge inflatie brengen dit jaar nog meer zorgen en onzekerheid met zich mee. Tegelijk zetten de personeelstekorten tal van sectoren onder druk: van de kinderopvang en het onderwijs tot zorg en welzijn. En laat net dát enkele van de sectoren zijn waarop onze samenleving in gelijk welke crisis leunt en vertrouwt.

Sommige vangen de zwaarste klappen op voor mensen, bieden extra hulp of verlenen noodzorg. Andere vormen dan weer een vast onderdeel van het dagelijkse leven, als opvang, vorming, ontspanning. Hoe dan ook is de noodzaak van een sterk, rijk en divers middenveld evidentier dan ooit. Sociaal-culturele organisaties, welzijnspartners, jeugdwerkers, kinderbegeleiders, leerkrachten, gemeenschapscentra en bibliotheken waar je zomaar kan binnenlopen... Ze zijn essentieel voor onze stad. Ze vlechten individuele burgers tot een samenleving die aan elkaar hangt.

De VGC is de eerste bondgenoot van deze bonte gemeenschap. Want hoe onstuitbaar gepassioneerd en ongebreideld creatief de mensen en organisaties uit het N-netwerk ook zijn, niets gaat vanzelf. De samenwerking van een zorgende overheid en een sterk middenveld is het fundament van een rechtvaardige samenleving.

We beschouwen het dus als een logische en eervolle taak om mee zekerheid en steun te bieden, mee te zoeken naar antwoorden op de meest prangende vragen. Met de middelen waarover we beschikken en de openheid die ons kenmerkt. Met de voeten in de praktijk vandaag, maar de blik gericht op de lange termijn. Samen zorgen we dag na dag voor een meer leefbare en gezonde stad, voor alle Brusselaars.

Deze Beleidsverklaring is opgebouwd volgens de 7 beleidsdoelstellingen van het meerjarenplan 2022-2025. We zetten hiermee een aantal van onze acties in de verf die er de komende twaalf maanden aankomen. Dit najaar bespreken we in de Raad de jaarlijkse aanpassing van het meerjarenplan. Op dat moment komen alle acties opnieuw aan bod.

Beleidsdoelstelling 1: Brussel koestert talent

Werken voor Ketjes en in de zorg

We gaan het nijpende tekort aan zorgprofessionals en kinderbegeleiders tegen. We maken scholieren en studenten warm voor een opleiding in de zorg en richten ons tot zijinstromers. De bestaande programma's zoals Werken voor Ketjes in de kinderopvang en Zorg om talent voor zorgberoepen blijven we steunen. We ondernemen daarnaast ook actie voor nieuwe

knelpuntberoepen zoals jeugdhulpverleners, begeleiders in de gehandicaptenzorg en maatschappelijk werkers. Om blijvend aan de kwaliteit in de kinderopvang te kunnen werken, past Opgroeien in Brussel haar werking aan, onder meer door intensief te gaan samenwerken met Actiris en de VDAB in de zoektocht naar kinderbegeleiders. We nemen deel aan de jobbeurzen en zetten de Brusselse opvangsector op de kaart met campagnes.

Een sterk merk met sterke teams

Investeren in onderwijs, is investeren in vooruitgang. Aan uitdagingen voor de toekomst geen gebrek; aan ambities ook niet. We blijven de focus leggen op het terugdringen van het lerarentekort, op het creëren van voldoende capaciteit zodat elk kind een plaats heeft, op het omgaan en benutten van diversiteit in een grootstedelijke context, op taalverwerving en meertaligheid. We zetten nog meer in op ondersteuning, begeleiding, maatwerk en professionalisering. We doen dit samen met een rijk netwerk van onderwijs- en opleidingsactoren en blijven een constructieve partner van de Vlaamse overheid.

Leerkracht in Brussel

De demografische groei en de toenemende grootstedelijke uitdagingen zorgen ervoor dat het tekort aan leerkrachten in Brussel nijpender en complexer is dan in andere regio's. Deze situatie vereist een meer doorgedreven en gerichte aanpak teneinde meer leerkrachten warm te maken om les te geven in Brussel en daar ook te blijven.

We versterken de Vlaamse campagne 'Lesgeven is alles geven' vanuit grootstedelijke, Brusselse insteek en voeren via '#LeerkrachtBXL' een eigen campagne, met focus op waardering, rekrutering van leerkrachten die de Brusselse populatie weerspiegelen en het positief in de kijker zetten van het Nederlandstalig onderwijs.

Het aantrekken van zijinstromers is een zeer belangrijk aandachtspunt. We blijven gericht informeren via infobeurzen en gaan in gesprek met de Brusselse lerarenopleidingen om hun verkort en flexibel aanbod uit te breiden. We onderzoeken op welke wijze we de opleidingskost voor zijinstromers kunnen vergoeden en hoe we zij-instromers, die nog niet over het vereiste pedagogische diploma beschikken, voldoende kunnen vrijstellen om de leerkrachtenopleiding te volgen.

Het is absoluut noodzakelijk om de Brusselse instroom in de educatieve opleidingen te vergroten en rollen daarom het project 'Talent for Teaching' uit, waarbij leerlingen derde graad secundair onderwijs met begeleiding kunnen proeven van lesgeven. Om te voorkomen dat studenten die starten met een lerarenopleiding vervroegd uitstromen, ontwikkelen we i.s.m. Odisee en Erasmushogeschool Brussel een begeleidingstraject op maat voor eerstejaars in de educatieve bachelors.

Naast het aantrekken van voldoende nieuwe leerkrachten, blijft het belangrijk om de leerkrachten die reeds werken in ons Nederlandstalig onderwijs voldoende te ondersteunen. Het Onderwijscentrum Brussel (OCB) verdiept de aanvangsbegeleiding van startende leerkrachten en moedigt scholen aan om na te denken over innovatieve onderwijsvormen en een (flexibele) reorganisatie van hun schoolstructuur. Het OCB biedt ondersteuning en vernieuwt in dit kader haar samenwerkingsafspraken met de pedagogische begeleidingsdiensten.

Volgende capaciteit in hedendaagse infrastructuur

Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel blijft groeien, waarbij vooral het secundair onderwijs nu aan een groeispurt is begonnen. We blijven daarom aan een hoog tempo investeren in renovaties en nieuwbouw van scholen, met de focus op capaciteitsuitbreiding. Momenteel zijn er een 50-tal lopende bouwdoSSIERS: 25 daarvan zullen dit schooljaar starten met de werken – goed voor 2.135 plaatsen basisonderwijs en 2.565 plaatsen secundair onderwijs – terwijl 13 bouwdoSSIERS zullen worden afgerond – goed voor 1.377 plaatsen basisonderwijs en 384 plaatsen secundair onderwijs.

Twee grote bouwprojecten van de VGC zullen een cruciaal moment bereiken: campus Pacheco, met de GO! basisschool en het GO! Atheneum Brussel, die nog in 2022 hun intrek nemen in de nieuwe gebouwen gelegen aan de Oratoriënberg en daarnaast ook campus Walcourt-Deleers in Anderlecht met start van de bouwwerken in het najaar, van zodra de bouwvergunning wordt afgeleverd. Een aantal gemeenten, zoals Elsene, Sint-Gillis en Sint-Lambrechts-Woluwe, werkt aan plannen om het basisonderwijs te versterken of om eigen onderwijs in te richten. We ondersteunen en onderzoeken welke projecten pedagogisch en financieel haalbaar zijn.

Als antwoord op de groeiende vraag naar aangepaste voorzieningen voor leerlingen met een beperking, met ernstige sociale, emotionele of gedragsproblemen, zullen we het buitengewoon onderwijs op de campus Kasterlinden uitbreiden met 50 extra plaatsen en tevens voorzien in schoolnabije gespecialiseerde dagopvang, internaat, begeleiding en expertisecentrum. We zetten alles in om begin 2024 te kunnen starten met de bouwwerken, waarvoor wij ook de steun kregen van de Vlaamse overheid in het kader van de capaciteitsmiddelen Onderwijs.

We lanceerden in 2022 twee nieuwe subsidielijnen: ‘Renovatie leraarskamer’ en ‘Renovatie schoolrefter’. De vragen van de scholen lopen intussen binnen en worden omgezet in concrete subsidies, zodat zij de ingediende projecten kunnen vormgeven.

Ook het plan deeltijds kunstonderwijs wordt verder uitgevoerd: de gemeentelijke academie van Sint-Agatha-Berchem is gestart met de bouwwerken, terwijl de eerste plannen worden ontworpen voor de gemeentelijke academies van Sint-Pieters-Woluwe en Jette en voor de GO! academies in Etterbeek, Chopin en het RHOK.

Brussel aan de slag

Samen met Tracé Brussel en het Huis van het Nederlands zetten we de aanbevelingen van het participatietraject met de opleidingsactoren om in concrete acties.

We organiseren werkbezoeken tussen bedrijven en scholen zodat jongeren meer kennis en praktijkervaring opdoen en beter op de hoogte zijn van de noden van de wereld van de werkvloer. We houden de vinger aan de pols bij het promoten en uitrollen van de nieuwe duale richtingen en onderzoeken de mogelijkheid om openstaande leerwerkplekken van werkgevers bekend te maken bij jongeren die nood hebben aan een leerwerkplek. We ondersteunen de mentoren Duaal Leren via taalcoaching op de werkvloer en verdiepen de samenwerking met de sectorfederaties.

De instructeurs van opleidings- en werkervaringstrajecten worden begeleid in hun verdere professionalisering op het vlak van taalontwikkelen via een nieuw open vormingsaanbod van het Huis van het Nederlands. Om de digitale kloof te verkleinen, werkt de VGC actief mee aan het project Digibanken en ontwikkelt het een complementair aanbod e-inclusie, dat zich richt tot Brusselaars die in een traject naar werk en opleiding zitten of hierin interesse tonen.

Via de Leerwinkel zal Tracé Brussel een *outrerechende* werking uitbouwen om kwetsbare Brusselse jongeren te ondersteunen bij het maken van een juiste leerkeuze.

Gelijke onderwijskansen en leerzorg

Armoedebestrijding blijft een prioriteit. Via het subsidiekader ‘schoolkosten’ komen we tegemoet aan specifieke noden van leerlingen uit de meest kwetsbare gezinnen. We breiden eveneens de werking van Connect uit. Scholen worden ondersteund om de ouderbetrokkenheid te bevorderen en de toegang tot het welzijnswerk voor de meest kwetsbare kansarme gezinnen te verzekeren.

We willen alle leerlingen maximale en optimale onderwijskansen bieden om hun talenten te ontwikkelen, en zo een succesvolle leer- en onderwijsloopbaan te doorlopen. Met Generatie BXL biedt de VGC leerlingen, leerkrachten, ouders en organisaties ondersteuning om 10- tot 18-jarigen beter te omkaderen in de transitie momenten op het vlak van leerloopbaan, studiekeuze en arbeidsmarkt. In 2022-2023 zetten we in op de ontwikkeling van een kennisdatabank met een overzicht van het aanbod en een bijhorende website. Leerkrachten kunnen met de *tools* eigen leerlijnen opstellen, voor leerlingen komt er een applicatie waarin ze hun leerloopbaankeuzes en ervaringen kunnen verzamelen, zelftests kunnen invullen en hun loopbaancompetenties kunnen opvolgen.

Voor een groeiend aantal leerlingen in een verontrustende onderwijs- en opvoedingssituatie, is naast de bestaande initiatieven, nog bijkomende extra ondersteuning en begeleiding nodig. Dit geldt zeker voor leerlingen met een gedrags- of emotionele stoornis (GES). We zetten in op een toegankelijk, duurzaam en integraal aanbod voor leerlingen met een GES-problematiek uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, creëren extra plaatsen voor type 3 basisonderwijs op campus Kasterlinden en streven naar een groei van het internaat, met ruime dagopvangmogelijkheden en begeleiding. We onderhandelen verder over een financiële tussenkomst voor de noodzakelijke extra omkadering.

Nieuwe inschrijvingsregels

Voor de inschrijvingen schooljaar 2023-2024 worden ook de nieuwe inschrijvingsregels van kracht. We ondersteunen, samen met de LOP's, de uitvoering van het nieuwe inschrijvingsdecreet en zetten in op een vernieuwde website *inschrijveninbrussel.be*. We lanceren een brede informatiecampaagne en zorgen ervoor dat de intermediaire partners, die ouders helpen bij de online aanmelding, voldoende worden bijgestaan.

Beleidsdoelstelling 2: Brussel geeft kinderen en jongeren ruimte

Speel-, sport- en experimenteeruimte voor de jeugd

We maken van Brussel een stad op kindermaat, zodat elk kind op termijn vrij kan spelen of sporten in de onmiddellijke leefomgeving. Op basis van de eerste *Playcation*-experimenten in de zomer van 2022 verduurzamen we het project in 2023. Daarnaast kunnen nog meer schoolgaande kinderen genieten van beweeg- en sportinitiatieven dankzij het eigen aanbod van de VGC-Sportdienst. De klassieke scholenveldlopen worden herbekeken en omgevormd tot een breder en avontuurlijker aanbod van bewegen, beleven, lopen en sporten.

We blijven ook investeren in duurzame jeugdinfrastructuur. Samen met de Vlaamse Regering openen we een nieuw Habbekratshuis in hartje Brussel. Momenteel loopt een aanvraag bij de Vlaamse Gemeenschap voor de renovatie van Chiro Wacko in Anderlecht, de Scouts in Ukkel en Kuumba. Het jeugdwerk signaleerde een grote nood aan materiaalopslagruimte. We stellen nu een grote ruimte ter beschikking. We breiden het fuifloket uit met extra locaties zodat jongeren betaalbaar en verspreid over de stad kunnen feesten. We gaan de strijd tegen seksuele intimidatie in het nachtleven aan via vormingsmomenten in de brede sector.

Focus op kinderen en jongeren in kwetsbare situaties

De VGC participeerde aan de Vlaamse projectoproep 'Over Drempels'. Met het project BruKet van JES en Sonja Erteejee bouwen we bruggen tussen de vrijetijds- en jeugdhulpsector. Het project verkleint de drempels richting vrije tijd voor kinderen en jongeren in de jeugdhulp.

Welzijns- en hulpvragen in de klas

Steeds meer mensen hebben het moeilijk. Ouders van schoolgaande kinderen kampen met stijgende hulp- en ondersteuningsnoden. In Anderlecht, Jette en Koekelberg zullen Nederlandstalige basisscholen in dit nieuwe schooljaar daarom beroep kunnen doen op de ondersteuning van het geïntegreerd breed onthaal. Maatschappelijk werkers van CAW Brussel en de sociale diensten van de ziekenfondsen gaan aan de slag met deze scholen. Ze helpen ouders met hulpvragen snel en goed verder. Zij bouwen daarbij ook de samenwerking uit met de OCMW's.

Het mentaal welzijn van heel wat kinderen en jongeren staat onder druk. We willen jongeren aanmoedigen om te praten over gevoelens en het taboe op geestelijke gezondheid verder doorbreken. We ontwikkelen dit schooljaar een aanbod voor Nederlandstalige scholen in Brussel om te werken rond het mentaal welzijn van jongeren uit de eerste graad. Scholen zullen aan de slag kunnen gaan met methodieken die gericht zijn op een beter mentaal evenwicht.

Sterke partnerschappen voor kind en gezin

Voor de Brusselse gezinsondersteuning is dit een overgangsjaar. De Gezinsbond werkt aan een plan voor het Huis van het Kind van de toekomst. De VGC bouwt samen met de sector een aantal herkenbare en toegankelijke huizen uit. Gezinnen zullen hier terecht kunnen voor het consultatiebureau, maar ook voor een warm onthaal, om elkaar te ontmoeten en voor vragen over opvoeding.

Ook de buitenschoolse opvang is in verandering. We werken samen met de Initiatieven Buitenschoolse Opvang (IBO) een nieuw opvangaanbod voor kleuters in de schoolweken uit. Om dat te realiseren, vragen we aan de IBO om met de gemeenten, de scholen en de partners samen te werken. We verbeteren daarnaast de bekendmaking van het aanbod en we stemmen de toegangsprijzen op elkaar af. We versterken tegelijk ons ondersteuningsaanbod voor de pedagogische kwaliteit van de opvang.

De VGC investeerde nog nooit zoveel middelen als vandaag in de uitbreiding van de kinderopvang met inkomenstarief. Het blijft een prioriteit van dit College om het tekort aan betaalbare kinderopvang in Brussel mee weg te werken. In 2021 deden we samen met de Vlaamse overheid al een oproep voor 250 nieuwe plaatsen. Daar doen we in 2022 met VGC-middelen een bijkomende uitbreiding van 177 plaatsen bovenop, voor de crèches Ulens, Pacheco, Ekla en Walcourt-Deleers. Met deze plaatsen bieden we opvang aan maar liefst 500 kinderen. Tegen het eind van deze legislatuur zal de VGC jaarlijks 3 miljoen euro investeren in nieuwe opvangplaatsen. Deze crèches zullen er tussen nu en 2024 bijkomen, maar de eerste gaan dit jaar al van start.

Eerder dit jaar openden we al de nieuwe crèche Mandala in Elsene, en recent was er de opening van Babilou in Vorst. Binnenkort volgen nog kinderdagverblijf Ernestine in Elsene, en de locaties Ulens en Pacheco later dit jaar. Samen gaat dit over een uitbreiding van wel 200 plaatsen op een jaar tijd. Naast de opening van deze nieuwe crèches, zetten we onze investeringen in de infrastructuur verder. We maken daarmee de bouw van nieuwe locaties mogelijk, maar investeren ook in avontuurlijke en groene buitenruimten en in infrastructuur die het pedagogische project van de opvang versterken. Zo pakken we de buitenruimte aan van bv. IBO De Buiteling in Sint-Joost-ten-Node en kinderdagverblijf Magnolia in Ukkel, en investeren we in nieuwe infrastructuur voor o.a. kinderdagverblijf Arion in Sint-Jans-Molenbeek en Floréal in Ukkel.

Verduurzaming van de Brede School

De hervorming van de Brede Scholen zit in een finale fase. We hebben hard gewerkt aan verschillende hervormingsvoorstellen. Die zullen we bespreken met de Brede Scholen en de belangrijkste partners in zo een netwerk, zoals de scholen, vrijetijdsorganisaties en gemeenten. De komende maanden gaan we samen met de Brede Scholen intensief aan de slag om ons verder voor te bereiden op deze transitie. Die zal vanaf 2023 stapsgewijs ingaan.

Beleidsdoelstelling 3: Brussel spreekt veel talen

Meertalige ontwikkeling

We ondersteunen via het OCB scholen in de ontwikkeling van krachtig taalonderwijs Nederlands met focus op leesonderwijs. We versterken eveneens de taalvaardigheid van leerlingen uit het secundair onderwijs door extra oefenkansen Nederlands te creëren. We schakelen hiervoor studenten en vrijwilligers in als taaltutores. Zij bieden leerlingen taalstimulerende activiteiten binnen de schoolcontext. Het OCB, het Huis van het Nederlands en Brusselleer zorgen voor de begeleiding.

Het versterken van de taalvaardigheid Nederlands gebeurt steeds vanuit een open houding voor andere talen (Frans, Engels en de vele thuistalen). Meertalig onderwijs krijgt zo een actieve plaats binnen het onderwijsaanbod. De VGC neemt hiertoe een aantal initiatieven: we

stimuleren projecten meertaligheid via een nieuw subsidiekader, ondersteunen de uitwisseling van leerkrachten tussen de verschillende taalgemeenschappen en onderzoeken de mogelijkheid van een postgraduaat aan de VUB-ULB om leerkrachten te professionaliseren met betrekking tot vormen van meertalig onderwijs.

Ondersteuning meertaligheid in de kinderopvang

Van alle kinderen in de Brusselse kinderdagverblijven groeit 40 % thuis op in een andere taal dan het Nederlands. In andere gezinnen spreken de ouders thuis meer dan een taal. De medewerkers van de kinderopvang en de Brusselse gezinsondersteuning kunnen daarom ook rekenen op ondersteuning rond 'meertaligheid' door Opgroeien in Brussel. Begin 2023 zetten we meertaligheid nog extra in de kijker en ontwikkelt Opgroeien in Brussel coachingtrajecten rond meertalige opvang.

Beleidsdoelstelling 4: Brussel brengt samen

Samenleven in diversiteit

We dienden een Plan Samenleven in bij de Vlaamse overheid. Op het moment dat dit wordt goedgekeurd, kunnen we overgaan tot de uitrol ervan. We ontwikkelen acties die de herkomstkloof in Brussel tegengaan en versterken onze beleidskeuzes op dat vlak. We vernieuwen, mede op basis hiervan, onze samenwerking met bon – Agentschap Integratie en Inburgering.

We nemen in het kader van de Oekraïncrisis onze rol als bruggenbouwer in Brussel op. We bouwen verder op de goede samenwerking tussen bon en de gemeenschapscentra. Zij werken samen verder aan drie centrale hubs voor mensen uit Oekraïne die in Brussel aankomen. We beluisteren de noden van deze doelgroep en zorgen ervoor dat het N-aanbod toegankelijk is voor vluchtelingen uit Oekraïne. Hierbij gaat er bijzondere aandacht naar de toegang tot welzijn, zorg en hulpverlening. De VGC werkt nauw samen met de gewestelijke crisiscoördinatie, de GGC en de Vlaamse overheid om het aanbod toegankelijker te maken voor vluchtelingen uit Oekraïne.

Op basis van de Vlaamse regelgeving wordt vanaf 1 januari 2023 een vierde pijler uitgebouwd: een traject op maat om het sociale netwerk en de participatie van inburgeraars te versterken. Deze pijler is in Brussel niet verplicht, maar de VGC ziet dit als een kans om nieuwkomers nog beter, warmer en duurzamer te vernetwerken binnen het Nederlandstalig netwerk.

Met CoNnect liep reeds een proeftuin. Die is specifiek gericht op het vormen van buddyduo's tussen nieuwe en minder nieuwe Brusselaars. De voorlopige resultaten van deze proeftuin zijn zeer goed: er werden tussen juni 2021 en mei 2022 65 buddyduo's gevormd en begeleid. Wat we uit de proeftuin hebben geleerd integreren we in onze toekomstige visie rond de vierde pijler inburgering in Brussel.

Armoede bestrijden

Samen met de armoedesector en Brusselaars in armoede werkte de VGC een Armoedeplan uit. Hier gaan we verder mee aan de slag.

We gaan armoede te lijf op verschillende levensdomeinen. In alles wat we doen, hebben we aandacht voor wat mensen in armoede nodig hebben om op een gelijkwaardige manier te kunnen deelnemen aan het N-aanbod. We evalueren daarom de armoedetoets als beleidsinstrument. We starten samen met de armoedeverenigingen en het Brussels Platform Armoede (BPA) een traject om de participatie van mensen in armoede aan het VGC-beleid structureler in te bedden.

Samenwerken met burgers aan een duurzaam Brussel

De eerste editie van de vernieuwde Bruss-it-oproep in 2021 was een succes. Maar liefst 33 projecten van burgers en organisaties kregen een subsidie voor hun project. In 2022 is Bruss-it ook van de partij.

We zetten de positieve Bruss-it-vibe verder en steunen met deze oproep opnieuw projecten van Brusselse stadsmakers met goesting. We experimenteerden voor het eerst met een burgerjury, wat we dit jaar graag opnieuw doen.

We behouden het centrale thema: ‘Samenwerken aan een duurzame en leefbare stad’ en de inhoudelijke clusters: Share-it, Reuse-it, Green-it, Activate-it. De oproep werd voor de zomer 2022 gelanceerd. In het najaar van 2022 maken een aantal enthousiaste burgers deel uit van de jury die de projectaanvragen beoordeelt.

Beleidsdoelstelling 5: Brussel verbindt

Brussel organiseert en engageert

Begin 2022 gingen de nieuwe convenanten in werking met de regionale jeugdpartners, de organisaties uit de kunstensector, de sportorganisaties, de professionele sportclubs en met de vzw's gemeenschapscentra. De VGC ondersteunt de vernieuwde werking van al deze partners via een lerend netwerk per sector.

Na een eerste volledige beleidscyclus van de nieuwe verordening sociaal-cultureel werk, hebben we samen met de sector een aantal verbeterpunten vastgesteld. Daarom passen we nog in de loop van dit werkjaar in nauw gesprek met de sector het uitvoeringsbesluit aan.

Het verenigingsleven is een vaccin tegen eenzaamheid en barst van het engagement voor onze stad. Lokale vrijwilligers zijn de motor van de sector. Op 1 oktober 2022 organiseren we een trefdag voor alle Brusselaars die zich in een vereniging engageren met een mix van workshops, rondleidingen en ontmoetingsmomenten.

Samen aan de slag met het geheugen van de stad

De Erfgoedcel zet via de Erfgoedbank Brussel verder in op de betrokkenheid en digitale vaardigheden van lokale vrijwilligers. Sinds de oprichting in 2016 zijn er nu al 10 erfgoedbanken. Samen met het Archiefcentrum voor Vrouwengeschiedenis ondersteunen we een aantal organisaties van vrouwen met migratieroots in Brussel om hun geschiedenis en hun erfgoed in kaart te brengen. Zo wordt de zorg ervan en de overdracht naar volgende generaties verzekerd.

Iedereen doet mee

Uit de coronacrisis leerden we dat we digitale vormen in de vrijetijdssector moeten versterken. De online sportlessen worden verdergezet. Na de succesvolle lancering van de Digibib door Maks verduurzamen we de samenwerking. We versterken het aanbod rond livestreaming in de rusthuizen, in samenwerking met het Brussels Ouderenplatform (BOP), CultuurConnect en de gemeenschapscentra. Ook de jaarlijkse Paspartoeverstelling van het Brussels Operettetheater wordt gelivestreamd. We lanceren daarenboven een nieuw actieplan Paspartoe, voor mensen in armoede en andere geïnteresseerden, met zichtbare acties en communicatie in samenwerking met Muntpunt en de verschillende partnerorganisaties. Op 8 november 2022 verzamelen we al onze partners op een kennisdeling- en inspiratiemoment.

Cultuureducatie

Kunst- en cultuureducatie vormen een essentieel onderdeel van de persoonlijke en sociale ontwikkeling van kinderen en jongeren. Tijdens de schooltijd dagen we leerlingen uit om een brede en open kijk op de samenleving te ontwikkelen. Daarom zetten we het project Kunstenaars in de klas verder. Zo introduceren we innovatieve leermethoden en toveren we secundaire klassen om tot verbeeldingsrijke en creatieve ruimten waar jongeren geprikkeld worden. De scholenwerking heeft een prominente rol binnen de werking van de gemeenschapscentra. Binnen het netwerk van de Brusselse bibliotheken maken we de nieuwe methodieken voor Leesrijk Brussel en de herwerkte leeslijnmaterialen, ontworpen door Obib en het OCB, beschikbaar via een digitaal platform. Er komt ook een *tool* voor de reservatie van klasbezoeken.

Plan Atelier

Op 1 oktober 2022 openen we een nieuwe, grootschalige en tijdelijke atelierinfrastructuur in Ganshoren. Samen met FIX en Level 5 creëren we hier meer dan 50 plaatsen, vooral voor beeldende kunstenaars. Daarmee komt het totaal aantal gecreëerde werkplekken al op 150. Het komende jaar maken we er werk van om de input rond goede beheers- en organisatie modellen te verzamelen en de getrokken lessen te verspreiden.

Gratis bibliotheken voor iedereen

Met alle Brusselse gemeenten en Muntpunt werkten we samen een eengemaakt bibliotheekreglement uit. Voortaan is er een gratis bibliotheekpas voor alle Nederlandstalige bibliotheken in Brussel met dezelfde voorwaarden. Op die manier maken de Brusselse bibliotheken hun rol als essentiële dienstverlening voor alle Brusselaars, ook de meest kwetsbare, beter waar. De VGC, de Brusselse gemeenten en Muntpunt ondertekenen in oktober 2022 hiervoor een samenwerkingsovereenkomst. Het nieuwe regioreglement wordt na de technische aanpassingen in het bibliotheeksysteem ingevoerd in september 2023. In tussentijd maken we werk van een nieuwe *branding* voor het netwerk van de Brusselse bibliotheken. Vanaf september volgend jaar kunnen we dan de eengemaakte voorwaarden en dienstverlening van de bibliotheken volop zichtbaar maken naar de Brusselaars.

Gemeenschapscharter

De 22 gemeenschapscentra vormen een netwerk van ankerplekken in de stad, elk met hun eigen identiteit en aanbod. Uit de convenantgesprekken met de gemeenschapscentra bleek een

nood aan een vernieuwde missie, een nieuwe definitie waarvoor de gemeenschapscentra willen staan. We gaan hier samen mee aan de slag. We gebruiken hiervoor de prototypes uit het onderzoek rond multifunctioneel ruimtegebruik als basis om de verschillende profielen van de gemeenschapscentra in kaart te brengen. Hiervan maken we een gemeenschappelijk charter voor de gemeenschapscentra. Op langere termijn kan deze oefening de basis vormen van een nieuwe verordening die de opdrachten en missie van de N22 bepaalt.

22 lokale ankerplekken

De gemeenschapscentra kunnen hun rol als ankerplek in de stad slechts waarmaken vanuit fysieke huizen waar de Brusselaars terecht kunnen. Ondanks de uitdagingen van vandaag bouwen en verbeteren we naarstig verder. De verbouwingen in De Markten en de Vaartkapoen zijn volop aan de gang en deze werken worden in de zomer van 2023 opgeleverd. Ons meest centrale gemeenschapscentrum wordt daarmee een pak toegankelijker.

De Vaartkapoen krijgt opnieuw zijn plek in het historische Sint-Jans-Molenbeek, een nieuwe start voor de vele sociale projecten die inzetten op samenleven en de muziekwerking, die dankzij een nieuwe concertzaal en ondersteuning vanuit het Kunstendecreet weer volop kan worden uitgebouwd. De aanbestedingsprocedure voor de selectie van een ontwerp- en bouwteam voor het nieuwe Nekkersdal is volop aan de gang en zal dit werkjaar resulteren in een definitief ontwerp dat voor vergunning wordt ingediend. We investeren in kunstcreatie door Brusselse kunstenaars met Kunst in Opdracht in de Vaartkapoen en de Gallaitsite en dragen zorg voor de kunstcreatie via de restauratie van het werk van Philippe Van Snick in GC De Kriekelaar.

Strijd tegen sociaal isolement en eenzaamheid

Wie deel uitmaakt van een sociaal netwerk staat sterker in het leven. De buurt vormt daarbij een bron van sociale netwerken. Via het bestaande N-netwerk leveren we al een onmiskenbare bijdrage aan de strijd tegen sociaal isolement. Vrijtijdsorganisaties, de gemeenschapscentra, dienstencentra en tal van andere buurtvoorzieningen staan garant voor laagdrempelige ontmoetingsactiviteiten. Tegelijk merken we dat eenzaamheid voor velen een dagelijkse realiteit is. Daarom komt er een oproep voor initiatieven die inzetten op het tegengaan van eenzaamheid en sociaal isolement.

Duurzame stadsvernieuwing

Met het participatief stadsvernieuwingproject Groenblauw bxl versterken we de sociale cohesie in Brusselse wijken door in te zetten op meer buurtgroen. Dit jaar zorgen we op de speelplaats van basisschool Sint-Joris voor een pergolastructuur met klimfruit en een strook met eetbaar groen. Met een tijdelijke inrichting van eetbaar groen, groenslingers en klimfruit maken we van de nabijgelegen De Lenglentierstraat een aangenamere ruimte voor de vele schoolkinderen in deze straat – en voor de buurtbewoners. Ook de hoek van de Radstraat en de Nieuwlandstraat en de hoek van de Artesiëstraat en de Kazernestraat krijgen eetbaar groen.

Op de speelplaats van Sint-Joris en in de nieuwe buurttuin van Ter Ursulinen zetten we educatieve borden met informatie over het project en een link naar de tweetalige website groenblauw.brussels. Brusselaars of organisaties die zelf een project willen opstarten, vinden hier praktische fiches waarmee ze zelf aan de slag kunnen.

In Sint-Jans-Molenbeek werken we aan twee projecten die de Brusselse stadsvernieuwingsaanpak van de Duurzame Wijkcontracten verbinden met het Vlaamse instrument Stadsvernieuwing. De komende jaren realiseren we een nieuwe jeugdsite voor D'Broej – Vlaams Marokkaanse Jongeren (VMJ) en een nieuw huis voor Centrum West. We werken hiervoor samen met de gemeente Sint-Jans-Molenbeek en maken gebruik van middelen uit het Vlaamse Stadsvernieuwingsfonds.

Beleidsdoelstelling 6: Brussel zorgt en beweegt

Werken aan een toegankelijk sportaanbod

De Sportdienst zet met de sportsector een charter op rond ethisch sporten. We zeggen nee tegen discriminatie in de sport en ja tegen een *safe space* voor alle sporters. De Sportdienst stelt hiervoor ook een aanspreekpunt integriteit aan. Die is er voor zowel de eigen werking als voor het bredere sportlandschap.

We blijven drempels wegwerken om mensen in armoede aan het sporten te krijgen. We ontsluiten opgebouwde expertise en ondersteunen sportclubs om hun aanbod betaalbaar te maken. We onderzoeken de mogelijkheid om de private sector te verbinden met de Brusselse sportsector om meer mensen in armoede te bereiken.

De VGC zet verder in op sportinfrastructuur. We stellen de gloednieuwe sporthal in Pacheco open voor naschoolse sport. We werken het zwembadproject op de Abattoirsite verder uit. Verschillende sportzalen worden multifunctioneel ingezet. Dit jaar worden er nieuwe samenwerkingsovereenkomsten opgesteld voor een dertigtal plaatsen, zowel scholen als gemeenschapscentra.

We dragen bij aan een administratieve vereenvoudiging door het sportaanbod te ontsluiten in het gewestelijke sportkadaster. Ook de VGC-sportsubsidiëring zal hierin een plaats krijgen.

Een welzijns- en zorgaanbod dichtbij de burger

De VGC kiest voor een welzijns- en zorgaanbod dicht bij de Brusselaars. We richten ons in het bijzonder tot de meest kwetsbare stadsgenoten. We versterken daarom de samenwerking met laagdrempelige buurtwerkingen zoals de lokale dienstencentra en de armoedeverenigingen.

De VGC intensifieert de kwaliteitsondersteuning aan de Brusselse lokale dienstencentra en stimuleert samenwerking tussen de dienstencentra. We versterken de samenwerking tussen de lokale dienstencentra en de klusdiensten. We maken werk van een gebiedsdekkend aanbod van klusdiensten aan huis zodat meer ouderen en Brusselaars met een zorgnood ondersteund worden op vlak van wooncomfort, veiligheid in huis en energieverbruik.

We versterken de armoedeverenigingen in hun rol als laagdrempelige buurt- en ontmoetingsplek, waar mensen ook vlot antwoorden en gepaste ondersteuning vinden.

De VGC blijft ook investeren in welzijns- en zorginfrastructuur. We zorgen voor kwalitatieve en duurzame infrastructures, zodat welzijns- en zorgvoorzieningen in Brussel meer slagkracht krijgen. We spelen in op de noden van organisaties. De bouwprojecten van De Buurtwinkel,

Zonnepanelen en 't Pasrel staan op de rails. We onderzoeken ook de mogelijkheden met andere organisaties.

Beleidsdoelstelling 7: Brussel organiseert

Een toegankelijk VGC-aanbod voor alle Brusselaars

Iedere Brusselaar die dat wil, kan deelnemen aan het VGC-aanbod. We starten dit najaar met een doorlichting van het inschrijvingsproces voor dit VGC-aanbod. Daarmee willen we de tevredenheid van onze gebruikers meten en willen we eventuele (digitale) drempels en uitdagingen op het vlak van toegankelijkheid identificeren en wegwerken. Op die manier brengen we het VGC-aanbod nog dichterbij de Brusselaars.

Versnelde energietransitie

Op vlak van energieverbruik neemt de VGC een voorbeeldrol op. Duurzame technieken zijn een aandachtspunt in elk van onze nieuwe bouwprojecten. We verlagen de temperatuur in onze infrastructuur en sensibiliseren onze medewerkers om verspilling tegen te gaan. We monitoren het verbruik. Vanaf half oktober 2022 gaat de installatie van zonnepanelen van start op onze gemeenschapscentra, administratiehuizen en onderwijsinstellingen. We zorgen ervoor dat onze eigen gebouwen energiezuiniger worden door betere isolatie van de buitenschil en de omschakeling naar duurzame verwarmingssystemen. Om deze versnelde omslag mogelijk te maken willen we de handen in elkaar slaan met andere overheden.

Personeel

Diversiteit is een realiteit. We verscherpen onze wervingsstrategie en onderzoeken welke drempels weggewerkt kunnen worden in onze selectieprocedures. We werken hiervoor samen met een extern bedrijf. De doelstelling is onze strategie en communicatie voor Rekrutering & Selectie te optimaliseren om zo de juiste persoon op de juiste plaats te krijgen.

We geven uitvoering aan het sociaal akkoord 2021-2026 en voeren vanaf september de verzekering gewaarborgd inkomen in. Met deze verzekering verstevigen we het aspect personeelszorg binnen het HR-beleid van de VGC. Samen met doorgedreven ontwikkelingskansen, een gevarieerd en competitief loonpakket en voldoende aandacht voor *work-life balance*, versterken we de aantrekkelijkheid van de VGC als werkgever.

De collegeleden,

*Collegevoorzitter bevoegd voor Begroting en Financiën, Welzijn, Gezondheid, Gezin,
Stedelijk beleid, Armoede, Gelijke Kansen, Brede School, Speelpleinen, Patrimonium,
Facility, Investeringsbeleid, Media en Communicatie*

Elke VAN DEN BRANDT

Collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

Sven GATZ

*Collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport, Gemeenschapscentra, Muntpunt en
Etnisch-culturele minderheden*

Pascal SMET